Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0247

Konkurentsipoliitika – 2025. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 7. juuli 2026. aasta resolutsioon konkurentsipoliitika 2025. aasta aruande kohta (2025/2134(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 101–109,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2022. aasta määrust (EL) 2022/1925, mis käsitleb konkurentsile avatud ja õiglaseid turge digisektoris ning millega muudetakse direktiive (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/1828 (digiturgude määrus)[1],

– võttes arvesse komisjoni 28. aprilli 2026. aasta aruannet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/1925 (mis käsitleb konkurentsile avatud ja õiglaseid turge digisektoris ning millega muudetakse direktiive (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/1828 (digiturgude määrus)) läbivaatamise kohta kooskõlas selle artikliga 53 (COM(2026)0178),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. oktoobri 2022. aasta määrust (EL) 2022/2065, mis käsitleb digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ (digiteenuste määrus)[2],

– võttes arvesse nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus)[3],

– võttes arvesse suuniseid horisontaalsete ühinemiste hindamiseks vastavalt nõukogu määrusele kontrolli kehtestamise kohta

---

1 ELT L 265, 12.10.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj.
2 ELT L 277, 27.10.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
3 ELT L 24, 29.1.2004, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj.

ettevõtjate koondumiste üle[4],

– võttes arvesse suuniseid muude kui horisontaalsete ühinemiste hindamiseks vastavalt nõukogu määrusele kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle[5],

– võttes arvesse Mario Draghi 9. septembri 2024. aasta aruannet Euroopa konkurentsivõime tuleviku kohta (edaspidi „Draghi aruanne“),

– võttes arvesse oma 10. septembri 2025. aasta resolutsiooni investeeringute ja reformide rahastamise hõlbustamise kohta Euroopa konkurentsivõime suurendamiseks ning kapitaliturgude liidu loomise kohta (Draghi aruanne)[6],

– võttes arvesse Enrico Letta 17. aprilli 2024 aruannet „Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the single market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens“ (Palju enamat kui turg. Kiirus, turvalisus, solidaarsus: siseturu tugevdamine kõigile ELi kodanikele kestliku tuleviku ja jõukuse tagamiseks) (edaspidi „Letta aruanne“),

– võttes arvesse Jörg Kukiesi ja Christian Noyeri 19. jaanuari 2026. aasta aruannet „Financing Innovative Ventures in Europe“ (Innovatiivsete ettevõtete rahastamine Euroopas),

– võttes arvesse komisjoni 29. jaanuari 2025. aasta teatist „ELi konkurentsivõime kompass“ (COM(2025)0030),

– võttes arvesse komisjoni 21. jaanuari 2026. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus digivõrkude kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2015/2120, direktiivi 2002/58/EÜ ja otsust nr 676/2002/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1971, direktiiv (EL) 2018/1972 ja otsus nr 243/2012/EL (digivõrkude õigusakt) (COM(2026)0016),

– võttes arvesse 29. oktoobri 2025. aasta aruannet faktilise kokkuvõttega seisukohtadest, mis saadi horisontaalsete ja mittehorisontaalsete ühinemiste suuniste läbivaatamist käsitleva avaliku konsultatsiooni käigus,

– võttes arvesse komisjoni talituste 13. oktoobri 2025. aasta töödokumenti „Evaluation of the Commission Notice on the application of Articles 87 and 88 on the EC Treaty to State aid in the form of guarantees“ (Komisjoni teatise (EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes)

---

4 ELT C 31, 5.2.2004, lk 5.
5 ELT C 265, 18.10.2008, lk 6.
6 ELT C, C/2026/1472, 9.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1472/oj.

hindamine) (SWD(2025)0330),

– võttes arvesse komisjoni talituste 13. oktoobri 2025. aasta töödokumenti „Executive summary of the evaluation of the Commission Notice on the application of Article 87 and 88 of the EC Treaty to State aid in the form of guarantees“ (Komisjoni teatise (EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes) hindamise kommenteeritud kokkuvõte) (SWD(2025)0331),

– võttes arvesse komisjoni uuringut „Ex post evaluation of the implementation and effectiveness of EU antitrust remedies“[7] (ELi monopolidevastaste õiguskaitsevahendite rakendamise ja tulemuslikkuse järelhindamine),

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrust (EL) 2022/2560, mis käsitleb siseturgu moonutavaid välisriigi subsiidiume[8] (välisriigi subsiidiumide määrus),

– võttes arvesse komisjoni 9. jaanuari 2026. aasta teatist „Suunised Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2560 (mis käsitleb siseturgu moonutavaid välisriigi subsiidiume) teatavate sätete kohaldamise kohta“[9],

– võttes arvesse komisjoni 26. veebruari 2025. aasta teatist „Puhta tööstuse kokkulepe – konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“ (COM(2025)0085),

– võttes arvesse komisjoni 4. juuli 2025. aasta juuli teatist „Puhta tööstuse kokkuleppe toetamiseks võetavate riigiabi meetmete raamistik“ (puhta tööstuse kokkuleppega seotud riigiabi raamistik)[10],

– võttes arvesse komisjoni talituste 4. novembri 2025. aasta töödokumenti, mis on lisatud komisjoni teatisele puhta tööstuse kokkuleppega seotud riigiabi raamistiku kohta (SWD(2025)0850),

– võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2025. aasta otsust (EL) 2025/2630 Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 106 lõike 2 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele avalike teenuste eest makstava hüvitisena

---

7 Euroopa Komisjoni konkurentsi peadirektoraat „Ex post evaluation of the implementation and effectiveness of EU antitrust remedies“ (ELi monopolidevastaste õiguskaitsevahendite rakendamise ja tulemuslikkuse järelhindamine), 2025.

8 ELT L 330, 23.12.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj.

9 ELT C, C/2026/224, 13.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/224/oj.

10 ELT C, C/2025/3602, 4.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3602/oj.

antava riigiabi suhtes ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2012/21/EL[11] (ÜMPT otsus) ja selle lisa,

– võttes arvesse komisjoni 5. mai 2026. aasta aruannet 2025. aasta konkurentsipoliitika kohta (COM(2026)0180),

– võttes arvesse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve 18. detsembri 2025. aasta aruannet „CRA Market Share Report: 2023 edition“ (Reitinguagentuuride turuosa aruanne: 2023. aasta väljaanne),

– võttes arvesse kodukorra artiklit 55,

– võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A10-0171/2026),

A. arvestades, et aus ja avatud konkurents on ühtse turu nõuetekohase toimimise, töökohtade loomise, tarbijakaitse ja ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) arengu oluline osa; arvestades, et konkurentsipoliitika peamine eesmärk peaks olema mõjusa konkurentsi ja tarbijate heaolu tagamine, säilitades samal ajal kooskõla muude ELi poliitikavaldkondadega;

B. arvestades, et ELi konkurentsipoliitika peab olema tulevikku suunatud, edendama ELi lahendusi ja innovatsiooni ning kaitsma tarbijaid;

C. arvestades, et VKEd moodustavad Euroopa majanduse selgroo ja konkurentsipoliitikas tuleb arvesse võtta nende erivajadusi, tagades selle, et vastavuskohustused ja jõustamismenetlused ei tekita neile ebaproportsionaalset koormust;

D. arvestades, et ühtse turu kaitsmiseks on vaja tugevaid, tugevaid, kindlaid, prognoositavaid ja mittediskrimineerivaid konkurentsinorme, mida kohaldatakse võrdselt kõigile turuosalistele, kes peavad olema kaitstud igasuguse lubamatu poliitilise sekkumise eest;

E. arvestades, et suurenev turukontsentratsioon mõjutab sissetulekute jaotust, samal ajal kui konkurentsiturud aitavad tagada tootlikkuse kasvu laiema jaotumise kogu majanduses lõikes ja toetavad kestlikku konkurentsivõimet, tugevdades ostujõudu, sisenõudlust ja inimkapitali moodustamist;

F. arvestades, et liikmesriikide konkurentsiasutuste institutsiooniline ja tegevuslik sõltumatus ning täitmise tagamine ELis on konkurentsipoliitika usaldusväärsuse ja toimivuse eeltingimused; arvestades, et nende otsustusprotsesside kaitsmine poliitilise sekkumise või erasektori surve eest on oluline, et tagada

---

11 ELT L, 2025/2630, 19.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2630/oj.

õiguskindlus, kaitsta õigusriiki ja säilitada võrdsed tingimused kogu ühtsel turul;

G. arvestades, et Draghi aruandes määratakse kindlaks kolm peamist tegevusvaldkonda: esiteks innovatsioonilõhe kaotamine, teiseks ühise kava koostamine, et tagada nii süsinikuheite vähendamine kui ka konkurentsivõime, mis kajastab ELi tugevat tööstus- ja innovatsioonibaasi ja selle suhtelist eelist keskkonnahoidliku tehnoloogia valdkonnas, ning lõpuks julgeoleku suurendamine ja sõltuvuse vähendamine;

H. arvestades, et sellega seoses kõrgendab killustatud energiaturg hindu ja nõrgendab konkurentsi, samal ajal kui praegused geopoliitilised pinged võivad haavatavust veelgi suurendada; arvestades, et energia siseturu tihedam lõimimine, tugevamad ühendused ja konkurentsiõiguse täitmise tulemuslik tagamine võivad suurendada tõhusust, vastupanuvõimet ja piiriülest osalemist, vähendada sõltuvust ELi-välistest tarnijatest ja tarbijate kulusid;

I. arvestades, et tehisintellektisüsteemide, sealhulgas generatiivsete tehisintellektisüsteemide kiire areng kujundab oluliselt ümber konkurentsidünaamikat, turustruktuure, väärtusahelaid ja kasutajate ligipääsu digiteenustele kogu ELis ning võib mõjutada konkurentsi digiturgudel;

ELi strateegilise autonoomia taastamine konkurentsipoliitika, innovatsiooni ja digitaalse suveräänsuse kaudu

1. tuletab meelde ELi tugevat konkurentsiraamistikku ja selle nõuete täitmise tagamist kui vahendit konkurentsivõime suurendamiseks kõigis majandusharudes; rõhutab, et ELi poliitikat ei tohiks ellu viia isoleeritult ning konkurentsivõimega seotud probleeme ei saa tõlgendada konkurentsipoliitika puudustena; tuletab meelde, et ELi konkurentsinormid peavad olema kooskõlas aluslepingutes sätestatud põhimõtetega ja peaksid toetama ELi poliitika, sealhulgas tööstust, kaubandust, tarbijaid, finantsteenuseid ja kaitset hõlmava poliitika elluviimist, tagades samal ajal stabiilse raamistiku, mis soodustab investeeringuid, majanduskasvu ja võimet tegevust õiglastel tingimustel laiendada; rõhutab, et konkurentsipoliitika peaks aitama kaasa Euroopa kapitaliturgude integreerimisele ja süvendamisele ning toetama hoiuste ja investeeringute liidu eesmärke;

2. rõhutab, et hästi toimiv konkurents on tootlikkuse kasvu ja pikaajalise konkurentsivõime peamine tõukejõud ELis; märgib, et konkurentsipoliitika rangem järgimine on seotud tootmistegurite suurema kogutootlikkuse ning tööjõu ja kapitali tõhusama jaotamisega; rõhutab seetõttu, et mõjus konkurentsipoliitika ja selle täitmise tagamine aitavad luua õiglaseid töötingimusi;

3. on kindlalt veendunud, et Draghi ja Letta aruanded peaksid aitama kaasa konkurentsivaldkonna prioriteetide kujundamisele, ning nõuab nende aruannete põhjal kiireloomuliste järelmeetmete võtmist; võtab teadmiseks Mario Draghi hinnangu, et ELi konkurentsivõime kaitsmiseks on vaja juurde 800 miljardit eurot aastas; rõhutab, et tarbijate huvid peaksid jääma kesksele kohale, võttes samal ajal arvesse vajadust, et konkurentsipoliitika aitaks kaasa selliste põhieesmärkide saavutamisele nagu konkurentsivõime, vastupanuvõime, julgeolek, strateegiline autonoomia ja kestlikkus; väljendab heameelt Draghi aruandes sisalduva ettepaneku üle võtta kasutusele paindlik turul toimuva uurimise vahend (edaspidi „uus konkurentsivahend“), et kõrvaldada turutõrked, mida ei saa praeguste Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklite 101 ja 102 alusel tulemuslikult kõrvaldada; märgib, et sarnaseid vahendeid on liikmesriikide tasandil juba edukalt rakendatud, ning soovitab, et uus ELi tasandi konkurentsivahend võiks aidata lahendada struktuurseid konkurentsiprobleeme kogu ELis; kutsub komisjoni üles võtma kasutusele selline vahend, mis täiendaks olemasolevat raamistikku;

4. tunnistab vajadust tugevdada Euroopa kaitsesektori tööstuslikku baasi; rõhutab, et konkurentsipoliitika peab tagama VKEdele õiglase juurdepääsu ja vältima kaitsevaldkonna tarneahelate liigset koondumist, mis võib vähendada vastupanuvõimet ja suurendada sõltuvust;

5. kordab VKEde olulist tähtsust Euroopa konkurentsivõime tugevdamisel, innovatsiooni edendamisel ja töökohtade loomisel; kutsub komisjoni üles tagama, et konkurentsinormide ja digipoliitika täitmise tagamisel võetakse arvesse nende mõju VKEdele;

6. rõhutab, kui oluline on vähendada energiakulusid, et kaitsta ELi konkurentsivõimet, edendades nullnetoenergiaallikaid kooskõlas taksonoomia kliimaalase delegeeritud õigusaktiga[12] ja ELi

---

12 Komisjoni 4. juuni 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/2139, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2020/852, kehtestades tehnilised sõelumiskriteeriumid, millega määratakse kindlaks, millistel tingimustel võib majandustegevust pidada kliimamuutuste leevendamisele või nendega kohanemisele oluliselt kaasa aitavaks, ja mille alusel otsustatakse, ega see majandustegevus ei kahjusta oluliselt muid keskkonnaeesmärke (ELT L 442, 9.12.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/2139/oj).

taksonoomiat täiendava kliimaalase delegeeritud õigusaktiga[13], tagades samal ajal, et avatud, konkurentsivõimeline ja kestlik ühtne turg on tasakaalustatud varustuskindluse ja ELi suurema energiasõltumatusega; rõhutab, et õiglased, hästi toimivad, konkurentsivõimelised, integreeritud ja omavahel ühendatud elektriturud on olulised ELi tööstuse konkurentsivõime tugevdamiseks ning toetavad stabiilsemaid ja taskukohasemaid energiahindu; rõhutab konkurentsinormide mõjusa täitmise tähtsust energiataristu ja võrgule juurdepääsu valdkonnas, et tagada ühtse turu nõuetekohane toimimine ning õiglane hinnakujundus ja tarbijate parem kaitse;

7. võtab teadmiseks kriitilise tähtsusega toorme strateegilise tähtsuse energiasüsteemi ümberkujundamisel ja kriitilise tähtsusega toormete määruse[14] eesmärgid geopoliitilise sõltuvuse vähendamisel ja tarneahela vastupanuvõime tugevdamisel ning nõuab, et konkurentsipoliitika toetaks konkurentsivõimelisi turge kogu väärtusahelas ja üleeuroopalisi investeeringuid;

8. rõhutab konkurentsi keskset tähtsust digitaalsete turualternatiivide loomisel ja sõltuvuse vähendamisel ELi-välistest teenuseosutajatest ning nende turgu valitseva seisundi ahendamisel; julgustab ehitama olulist taristut, et suurendada Euroopa autonoomiat ja innovatsiooni, sealhulgas pilvteenuseid, tehisintellekti taristut (andmekeskused ja ühendatus), finantsturu taristut ning vastupidavaid, koostalitlusvõimelisi ja konkurentsivõimelisi Euroopa maksesüsteeme, et tagada avatud ja konkurentsile avatud turud ning vähendada strateegilist sõltuvust; täheldab muutuvaid äritavasid ja turustruktuure ning võimalikke uusi kahjuliku tegevuse vorme, nagu vaikiv ja algoritmipõhine kokkumäng hindade osas, ning rõhutab vajadust viia täitmise tagamise prioriteedid andmepõhiste analüüside ja tõendite alusel kooskõlla selle muutuva keskkonnaga;

9. nõuab strateegilistes sektorites võrdseid tingimusi ja seda, et EL kasutaks kõiki olemasolevaid vahendeid, sealhulgas välisriigi subsiidiumide määrust, riigihanke-norme ja tugevat ühinemiste läbivaatamise raamistikku, tagamaks, et ELi ettevõtjad saavad

---

13 Komisjoni 9. märtsi 2022. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/1214, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2021/2139 seoses teatavate energiasektorite majandustegevusega ja delegeeritud määrust (EL) 2021/2178 seoses sellise majandustegevusega seotud teatava avalikustamisega (ELT L 188, 15.7.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/1214/oj).

14 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1252, millega sätestatakse kriitiliste toormete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1724 ja (EL) 2019/1020 (ELT L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

konkureerida võrdsetel alustel ning kolmandate riikide turuosalised ei saa eeliseid välisriigi subsiidiumite näol; rõhutab, kui oluline on tugevdada Euroopa tarneahelate vastupanuvõimet, mitmekesistamist ja turvalisust strateegilistes sektorites, edendades vajaduse korral Euroopa suutlikkust ja lahendusi, kahjustamata avatud turge;

10. rõhutab, et konkurentsiasutused vajavad paremat juurdepääsu andmetele, et tagada mõjus konkurentsieeskirjade täitmise tagamine; rõhutab, kui oluline on parandada andmete kogumist, hõlbustada riiklike konkurentsiasutuste juurdepääsu hankeandmetele ja tugevdada pettuste avastamise mehhanisme konkurentsipoliitika täitmise tagamisel; kutsub konkurentsiasutusi ka üles edendama lihtsustatud menetlusi, suurendama läbipaistvust ja parandama tekkivate VKEde turulepääsu;

11. rõhutab üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide olulisust suurte strateegiliste ELi projektide rahastamisel; kutsub komisjoni üles ühtlustama ja lihtsustama üleeuroopalist huvi pakkuvate tähtsate projektide teavitamismenetlusi, kuna need on koormavad, eelkõige VKEde jaoks, ning tagama proportsionaalsuse, esitama selged ja prognoositavad vastuvõetavuse kriteeriumid ning suurendama kogu hindamisprotsessi läbipaistvust ja õiguskindlust;

12. väljendab heameelt välisriigi subsiidiumide määruse täitmise tagamise üle, mis on vajalik vahend võrdsete võimaluste loomiseks ja välisriigi subsiidiumide põhjustatud turumoonutuste kõrvaldamiseks; väljendab heameelt välisriigi subsiidiumide määruses sisalduvate suuniste üle; on seisukohal, et riigiabi, mis ei ole ELi aluslepingute kohaselt lubatud, ei tohiks olla lubatud kasutada ka ELi mittekuuluvatel riikidel; nõuab konkurentsimoonutuste ranget hindamist välisriigi subsiidiumide määrusest lähtudes ja välismaistele otseinvesteeringutele asjakohaste taustauuringute tegemist koos traditsiooniliste kaubanduse kaitsemeetmetega; kutsub komisjoni üles tugevdama välisriigi subsiidiumide määruse täitmise tagamist seoses kolmandates riikides asutatud veebiplatvormide ja kauplemiskohtadega; kutsub komisjoni üles tagama, et välisriigi subsiidiumite määruse nõuete täitmise kohustused ei koormaks ebaproportsionaalselt VKEsid ega mõjutaks ebaproportsionaalselt väiksemaid tehinguid;

13. rõhutab, et viimase Eurobaromeetri uuringu ja 2024. aasta Eurobaromeetri valimisjärgse uuringu kohaselt ootavad vastajad, et EL seaks prioriteediks inflatsiooni, hinnatõusu ja elukalliduse ohjamise; rõhutab, et ausa ja mõjusa konkurentsi tagamine on nende probleemide lahendamisel oluline element ja peaks seetõttu jääma konkurentsipoliitika prioriteediks;

14. rõhutab, et konkurentsipoliitika järgimise range ja järjepidev tagamine aitab tugevdada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust kogu ELis ja selle äärepoolseimates

piirkondades; märgib, et sise-, maa-, äärepoolsete, äärepoolseimate ja saarepiirkondade vahel on püsivad majanduslikud ja taristualased lõhed, ning kutsub komisjoni üles võtma arvesse konkurentsiotsuste territoriaalset mõju, et edendada ühtse turu arenguga kaasnevat asjakohast ühtekuuluvuspoliitikat, tagades samal ajal konkurentsinormide ühtse kohaldamise;

15. väljendab heameelt ELi ja Ühendkuningriigi konkurentsialase koostöölepingu[15] allkirjastamise üle, mis on oluline samm asjaomaste konkurentsiasutuste vahelise koordineerimise tugevdamisel;

Sõltumatum ja mõjusam ELi konkurentsieeskirjade täitmise tagamine

16. kutsub komisjoni üles uurima võimalusi ELi konkurentsieeskirjade täitmise tagamise sõltumatuse tugevdamiseks;

17. rõhutab, et lühiajalises perspektiivis on oluline tugevdada olemasolevat täitmise tagamise suutlikkust; kutsub komisjoni üles kiiremas korras tagama, et tema konkurentsi peadirektoraadis oleks piisavalt töötajaid, kellel on vajalikud vahendid ja tehniline oskusteave konkurentsiõiguse, digiturgude määruse ja ühinemisnormide täitmise tulemuslikuks tagamiseks;

18. rõhutab, kui oluline on konkurentsinormide täitmise tagamine erapooletult ja poliitiliselt sõltumatult; kutsub komisjoni üles esitama mõjuhinnangu spetsiaalse Euroopa konkurentsiasutuse loomise eeliste kohta, uurides subsidiaarsust, konkurentsi- ja reguleerimisfunktsioonide nõuetekohast piiritlemist, demokraatlikku vastutust Euroopa Parlamendi ees ning võimalikku mõju Euroopa konkurentsivõrgustikule; rõhutab vajadust piisava personali, eksperditeadmiste ja volituste järele;

Konkurents digiajastul ja digiturgude määruse täitmise tagamine üleilmsete probleemide taustal

19. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks täielikult ELi konkurentsinormide, sealhulgas digiturgude määruse täitmise järjepideval, erapooletul ja õiguslikult jõulisel moel, et kaitsta Euroopa regulatiivset autonoomiat poliitilise surve eest; võtab murega teadmiseks digiturgude määrusega seotud välise surve ja hoiatab välissekkumise eest;

20. rõhutab, et mõjus täitmine on võimalik ainult turgu valitseva seisundi kuritarvitamist käsitlevate normide (ELi toimimise lepingu

---

15 Nõukogu 4. novembri 2025. aasta otsus, mis käsitleb Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise nende vastava konkurentsiõiguse kohaldamisel tehtavat koostööd käsitleva lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamist (ELT L, 2025/2376, 24.11.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/2376/oj).

artikkel 102) ja digiturgude määruse koostoimes, ühendades eel- ja järelkontrolli käsitused; kutsub komisjoni üles konkurentsinorme ja digivaldkonna õigusakte ühtlustama ja paremini sõnastama;

21. väljendab heameelt, et 28. aprillil 2026 avaldati komisjoni aruanne digiturgude määruse läbivaatamise kohta; võtab teadmiseks komisjoni digiturgude õigusakti esimese läbivaatamise järelduse, et digiturgude õigusakt on eesmärgipärane ja seda ei ole vaja praeguses etapis muuta, kuigi selles juhitakse tähelepanu konkreetsetele valdkondadele, millele edaspidi keskenduda, nimelt tehisintellekt ja pilvandmetöötlusteenused, rõhutades samas, et tehisintellekti või pilvandmetöötluse väärtusahela hõlmamiseks mõeldud regulatiivsete vahendite puhul ei tohiks digiturgude määrust vaadelda eraldi;

22. nõuab, et digiturgude määruse läbivaatamine, mis peaks toimuma iga kolme aasta järel, oleks läbipaistev, tõenditel põhinev, proportsionaalne, sihipärane ja ambitsioonikas, tagades samal ajal regulatiivse stabiilsuse ja vältides turuosaliste kohustuste tarbetut laiendamist; rõhutab, et digiturgude määruse iga kolme aasta tagant toimuva korrapärase läbivaatamise käigus tuleks süstemaatiliselt hinnata kehtivate kohustuste mõjusust ja praktilist mõju, turuosaliste õiguskindlust, digiturgude määruse koostoimet valdkondlike õigusaktidega ning vajadust kohandada pääsuvalitsejate määramise künniseid, võttes arvesse turu arengut; nõuab, et komisjon kaasaks süstemaatiliselt VKEd digiturgude määruse läbivaatamise konsultatsioonidesse;

23. rõhutab, et pilvteenuste üha suurem koondumine võib kahjustada konkurentsi, innovatsiooni ja ELi strateegilist autonoomiat; rõhutab, et sellised tavad nagu komplektina müük, pilvteenuste kauplemiskohad ja lepingulised mehhanismid, sealhulgas krediidid ja kulutuste tegemise kohustused, võivad tugevdada sidumist müüjaga ja piirata teenuseosutaja vahetamist või mitmikpilvestrateegiaid; rõhutab, et pilvteenustega seotud kohustusi tuleb ajakohastada; märgib, et pärast pilvandmetöötlusteenuste turu-uuringuid, millega alustati 2025. aasta novembris, avaldas komisjon 25. juunil 2026 oma esialgse seisukoha, milles märkis, et Microsoft Azure ja Amazon Web Services tuleks määrata pilvandmetöötlusteenuste pääsuvalitsejateks[16], samal ajal kui uurimine selle kohta, kas digiturgude määrusega on võimalik mõjusalt käsitleda tavasid, mis võivad piirata konkurentsivõimet ja õiglust pilvandmetöötlusteenuste

16 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-reaches-preliminary-position-amazons-and-microsofts-market-leading-cloud-services-should

valdkonnas, on veel pooleli[17]; kutsub komisjoni üles kasutama pilvteenuste turul toimuva uurimist selleks, et kohandada digiturgude määruse kohustusi ja tagada, et need kõrvaldaksid mõjusalt tõkked, mis takistavad kasutajatel teenuseosutajat vahetada;

24. tuletab meelde, et digiturgude määruse täitmise tagamine ei ole endiselt optimaalne; toetab digiturgude määruse täitmise jõulisemat tagamist kõigi selle määruse kohaldamisalasse kuuluvate turuosaliste suhtes, olenemata nende kodakondsusest, ning julgustab komisjoni viima alustatud uurimised lõpule digiturgude määruses sätestatud tähtaja jooksul; märgib, et digiturgude määruse täitmise tulemuslik tagamine eeldab piisavaid ja kestlikke vahendeid; kutsub komisjoni ja eelarvepädevaid institutsioone üles tagama, et digiturgude määruse täitmise tagamiseks eraldatakse ELi eelarve kaudu piisavad ja stabiilsed vahendid; nõuab seetõttu kestlike rahastamislahenduste kaalumist, austades samal ajal institutsioonilist tasakaalu, eelkõige seoses digiturgude määruse kohase tasu kehtestamisega sarnaselt digiteenuste määruse alusel määratava tasuga;

25. kutsub komisjoni üles kasutama täielikult ja ennetavalt kõiki digiturgude määruses sätestatud täitmise tagamise vahendeid, sealhulgas täiendavaid turul toimuva uuringuid, rikkumismenetlusi, kontrolle, ajutisi meetmeid, trahve ja perioodilisi karistusmakseid, et hoida ära kõrvalehoidmine ja tagada nõuete tulemuslik täitmine;

26. tunnistab, et turgu valitseva seisundi kuritarvitamise vastu struktuuriliste parandusmeetmete võtmiseks on olemas õiguslik alus; on teadlik, et ELi konkurentsinormides on sätestatud, et struktuurilisi parandusmeetmeid tuleks kasutada viimase meetmena üksnes juhul, kui tegevusega seotud parandusmeetmed on osutunud ebatõhusaks, kuid peab siiski kahetsusväärseks komisjoni vastumeelsust ohjata turgu valitsevat seisundit struktuuriliste parandusmeetmete abil;

27. väljendab heameelt selle üle, et komisjon tunnistas digiturgude määruse esimesel läbivaatamisel, et kaasseadusandjate lisatud tulevikukindluse tagamise vahendid on üliolulised, selleks et raamistikul oleks võimalik reageerida turgude ja tehnoloogia arengule; kutsub seetõttu komisjoni üles tagama digiturgude määruse järjepidev ja tulevikukindel kohaldamine seoses tehnoloogia arenguga, käsitledes tehisintellektil põhinevaid teenuseid ja pilvepõhist taristut aegsasti, et vältida uusi seotuse, turulepääsu piiramise või pääsuvalitsemise tavasid, sealhulgas juhul, kui

---

17 Euroopa Komisjon, „Commission launches market investigations on cloud computing services under the Digital Markets Act“ (Komisjon algatas turul toimuva uurimise pilvandmetöötlusteenuste osas digiturgude määruse alusel), Euroopa Komisjoni veebisait, 18. november 2025.

pääsuvalitsejad võimendavad kontrolli andmete, andmetöötlusressursside või integreeritud teenuste üle kujunemisjärgus tehisintellektiarendajate ja uuenduslike turuletulijate kahjuks;

28. väljendab heameelt asjaolu üle, et komisjon juba jälgib tehisintellekti vahendite kasutuselevõttu digiturgude määruse alusel määratud põhiplatvormiteenuste puhul; märgib, et digiturgude määruse esimese läbivaatamise käigus teatas komisjon, et on tehisintellektiteenustega seoses hakanud tegelema mitmesuguste õigluse ja konkurentsile avatusega seotud küsimustega, mis olid olulisel kohal avalikus konsultatsioonis, näiteks regulatiivse dialoogi kaudu pääsuvalitsejatega, et tagada vaikeseadete lihtne muutmine ja tehisintellektiteenuste puhul võrdne juurdepääs operatsioonisüsteemidele; märgib, et 2026. aasta jaanuaris algatati Alphabeti suhtes kaks täpsustamismenetlust, millel on ka tehisintellekti mõõde koostalitlusvõime ja otsinguandmetele juurdepääsu osas; kutsub komisjoni üles töötama välja ja kohaldama uusi kahjuteooriaid, et tegeleda turgu valitsevate ettevõtjate edasise kinnistumisega, ning hindama digiturgude määruse eelseisva läbivaatamise käigus, kas praegune põhiplatvormiteenuste loetelu kajastab piisavalt turu tegelikku olukorda, sealhulgas sellistes valdkondades nagu tehisintellekti mudelid, tehisintellekti juturobotid ja pilvteenused, peamised virtuaalassistendi teenused ja nutitelevisiooni operatsioonisüsteemid; kutsub komisjoni üles kaasama digiturgude määruse läbivaatamise konsultatsioonidesse VKEsid, idufirmasid, tööstusliite, akadeemilisi eksperte ja tarbijaorganisatsioone kõigist liikmesriikidest;

29. toonitab, et digiturgude määruse täitmise tagamist kohaldatakse kõigi määratud pääsuvalitsejate suhtes, olenemata kodakondsusest või päritolust, ning kutsub komisjoni üles kohaldama digiturgude määrusest tulenevaid kohustusi järjepidevalt; väljendab heameelt komisjoni ja riiklike pädevate asutuste vahelise koordineerimise üle digiturgude määrusega seotud käitumise osas; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks sellele vastavalt otsustavaid meetmeid;

30. kutsub komisjoni üles uurima digitaalse ühtse turu direktiivi[18] rakendamise kontekstis digiturgude määruse kohaste pääsuvalitsejate võimalikke kuritarvitusi läbirääkimistel ajakirjandusväljaannete kirjastajatega ning eelkõige uurima, kas sellised läbirääkimised on kooskõlas FRAND-kohustustega (õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad), tagades õiglase tasu,

---

18 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/790, mis käsitleb autoriõigust ja autoriõigusega kaasnevaid õigusi digitaalsel ühtsel turul ning millega muudetakse direktiive 96/9/EÜ ja 2001/29/EÜ (ELT L 130, 17.5.2019, lk 92, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/790/oj).

läbipaistvad tingimused ja mittediskrimineeriva juurdepääsu veebikasutajatele;

31. kutsub komisjoni üles kasutama täielikult ära digiturgude määruse artiklit 13, et tegeleda pääsuvalitsejate-poolse mis tahes kõrvalehoidmisega digiturgude määruse artiklitest 5 ja 6 tulenevatest kohustustest;

Monopolidevastased meetmed

32. nõuab tungivalt, et komisjon kasutaks asjakohaselt ajutisi meetmeid, et peatada igasugune konkurentsi kahjustav tegevus, eelkõige kiiresti arenevatel digiturgudel; kutsub komisjoni üles ajakohastama eelseisva läbivaatamise käigus määrust (EÜ) nr 1/2003[19] ja komisjoni määrust (EÜ) nr 773/2004[20], et parandada ELi konkurentsieeskirjade täitmise tagamise tõhusust, õiguskindlust ja proportsionaalsust; toetab ajutiste meetmete selgemat raamistikku tõsise ja korvamatu kahju korral konkurentsile koos asjakohaste nõuetekohase menetluse kaitsemeetmetega;

33. kutsub komisjoni üles käsitlema liiga pikkade monopolidevastaste uurimiste probleemi; nõuab siduvaid menetlustähtaegu monopolidevastaste uurimiste jaoks, et vältida põhjendamatuid viivitusi, mis kahjustavad õiguskindlust ja kaitseõigust;

34. nõuab tungivalt, et komisjon viiks läbi põhjaliku uuringu enda määratud trahvide hoiatava mõju kohta; rõhutab, et karistused peavad olema piisavalt suured, et rikkumisest saadud ebaseaduslik majanduslik kasu neid ei ületaks;

35. rõhutab, kui olulised on mõjusad kahju hüvitamise hagid, mis täiendavad konkurentsieeskirjade täitmise tagamist avalikus sektoris, tagades selle, et ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 rikkumise tõttu kannatanutel on võimalik saada täielikku hüvitist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama konkurentsiõiguse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist käsitleva direktiivi[21] mõjus

---

19 Nõukogu 16. detsembri 2002 määrus (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1/oj).

20 Komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 773/2004, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaste menetluste teostamist komisjonis (ELT L 123, 27.4.2004, lk 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/773/oj).

21 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta direktiiv 2014/104/EL teatavate eeskirjade kohta, millega reguleeritakse liikmesriikide õiguse kohaseid kahju hüvitamise hagisid liikmesriikide ja Euroopa Liidu konkurentsiõiguse rikkumise korral (ELT L 349, 5.12.2014, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/104/oj).

rakendamine ja kõrvaldama allesjäänud tõkked eraõiguslikult tagamiselt;

36. kinnitab veel kord vajadust tugeva ja mõjusa koostöö järele komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutuste vahel Euroopa konkurentsivõrgustiku raames, samuti asjaomaste era- ja avaliku sektori sidusrühmade ning tarbijaorganisatsioonidega; rõhutab, et liikmesriikide konkurentsiasutused peavad jääma poliitiliselt sõltumatuks ja neil peavad olema piisavad vahendid ning Euroopa konkurentsivõrgustiku+ direktiiv[22] tuleks täielikult ja järjepidevalt üle võtta ja rakendada kõigis liikmesriikides; nõuab täitmise tagamise standardite suuremat ühtlustamist, õigeaegset teabevahetust ja pädevuste selget jaotamist, et hoida ära menetluste dubleerimine; rõhutab, et Euroopa konkurentsivõrgustik peab liikuma täielikult integreeritud koostöövormi suunas, et suurendada kulutõhusust ja parandada piiriüleste aspektide käsitlemist, sealhulgas võimaldades ühiseid uurimisi ja ühist otsuste tegemist; nõuab, et Euroopa konkurentsivõrgustik juhendaks ettevõtjaid, eelkõige VKEsid, veelgi enam konkurentsinormide kohaldamisel;

37. kutsub komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutusi üles looma konkurentsivastaste tavade kohta kergesti juurdepääsetavad ja VKE-sõbralikud kaebuste esitamise mehhanismid, tagades juhtumite kiire ja tulemusliku käsitlemise;

38. võtab teadmiseks käimasolevad uurimised seoses ELi-välistes riikides asuvate ettevõtjatega, sealhulgas komisjoni esialgse uurimise Visa ja Mastercardi tasude kohta; kutsub komisjoni üles tagama, et makseturg jääks konkurentsivõimeliseks, läbipaistvaks ning tarbijatele ja ettevõtjatele juurdepääsetavaks; rõhutab vajadust vaadata läbi vahendustasude määrus[23], et hinnata selle mõjusust kasvavate tasudega tegelemisel; kutsub komisjoni üles viima maksete sektoris käimasolevad uurimised põhjendamatu viivituseta lõpule; rõhutab, et digieuro on oluline võimalus vähendada liigset tuginemist ELi-välistele kaardisüsteemidele ning tugevdada konkurentsi ja ELi strateegilist autonoomiat maksete sektoris, sealhulgas aidates tagada ettevõtjatele, eelkõige VKEdele konkurentsivõimelisemad hinnakujundustingimused;

---

22 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2019/1, mille eesmärk on anda liikmesriikide konkurentsiasutustele volitused, et tulemuslikumalt tagada konkurentsinormide täitmine ja et tagada siseturu nõuetekohane toimimine (ELT L 11, 14.1.2019, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1/oj).

23 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2015. aasta määrus (EL) 2015/751 kaardipõhiste maksetehingute vahendustasude kohta (ELT L 123, 27.5.2011, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/751/oj).

39. rõhutab pangandussektori konkurentsi ja pangandusliidu väljakujundamise tähtsust; kutsub komisjoni üles kasutama kõiki olemasolevaid vahendeid, et tagada aus konkurents ja jälgida suundumusi pangandussektoris kõrge inflatsiooni perioodidel; rõhutab, kui oluline ja kiireloomuline on komisjoni tulevane aruanne ELi pangandussektori konkurentsivõime kohta, ning ootab, et komisjon võtaks aruande vastu 2026. aasta juuliks; väljendab ka heameelt direktiivi 2002/87/EÜ[24] ja Solventsus II direktiivi[25] toimimise eelseisva hindamise üle seoses kindlustus- ja pangandusturu osaliste võrdsete võimaluste aspektidega;

40. võtab teadmiseks oligopolide olemasolu teatavate teenuste osutamisel, mis on ELi finantsturu osaliste jaoks kriitilise tähtsusega, nagu vahendajad ja ühenduvuse pakkujad, keda iseloomustab teenuseosutajate piiratud arv, olulised raskused teenuseosutajate vahetamisel või asümmeetriline hinnakujundusvõime teenuseosutaja kasuks, mis lõppkokkuvõttes suurendab investorite kulusid; märgib ühtlasi, et kolmel suurimal reitinguagentuuril ja neljal suurimal audititurul tegutseval äriühingul on endiselt üle 90 % suurune turuosa; nõuab tungivalt, et komisjon uuriks olemasolevaid oligopole ja võtaks asjakohaseid meetmeid ELi konkurentsi suurendamise huvides;

41. tuletab meelde, et Euroopa Keskpank on märkinud, et toiduainete hinnad on endiselt kõrged, mis mõjutab eelkõige haavatavaid tarbijaid; väljendab muret turu suure kontsentratsiooni pärast põllumajanduse ja toiduainete tarneahela teatavatel tasanditel; nõuab tungivalt, et komisjon hindaks ostuliitude ulatust ja mõju ning analüüsiks ka nende mõju mitte ainult hindadele, vaid ka põllumajandustootjate ja põllumajanduslike toiduainete tootjate suutlikkusele tarnida tarbijatele tervislikke, ohutuid ja kestlikke tooteid; kutsub komisjoni üles hindama, kas on vaja lisasuuniseid ELi toimimise lepingu artikli 102 kohaldamise kohta, mis käsitleb seisundi kuritarvitamist, sealhulgas liiga kõrgeid või ebaõiglasi hindu, et parandada õiguskindlust ja teha täitmise tagamine väga kontsentreeritud tarbijaturgudel tulemuslikumaks;

---

24 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediidiasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet ning millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 79/267/EMÜ, 92/49/EMÜ, 92/96/EMÜ, 93/6/EMÜ ja 93/22/EMÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 98/78/EÜ ja 2000/12/EÜ (ELT L 35, 11.2.2003, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/87/oj).

25 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj).

Ühinemiste kontroll

42. rõhutab, et Euroopas puuduvad suured ettevõtjad, mis suudaksid paljudes olulistes strateegilistes valdkondades ülemaailmselt konkureerida; on seisukohal, et kasv ühtsel turul on ELi strateegiline kohustus, selleks et kaasata investeeringuid, edendada konkurentsivõimet, investeerida innovatsiooni ja võimaldada ELi ettevõtjatel ülemaailmsetel turgudel mõjusalt konkureerida, nagu on rõhutatud Letta aruandes; rõhutab, et ühtse turu väljakujundamine ja sisemiste tõkete kõrvaldamine jäävad sellega seoses peamisteks prioriteetideks; märgib, et ELis kasvu takistavad struktuursed tõkked võivad viia selleni, et ELi-välised osalejad omandavad uuenduslikke ELi ettevõtjaid, millel võib olla negatiivne mõju pikaajalisele konkurentsile ja innovatsioonisuutlikkusele ELis; on seetõttu seisukohal, et ühinemiste kontrollimisel tuleks täielikult arvesse võtta ELi äriühingute suutlikkust investeerida innovatsiooni;

43. on seisukohal, et konkurentsipoliitika ei tohiks luua tarbetuid takistusi ettevõtjatele, kes peavad ülemaailmses konkurentsis püsimiseks kasvama, märkides samas, et kõik ELi ettevõtjad ei pea kasvama; rõhutab, et EL on edukas tänu suurte ja väikeste ettevõtjate vahelisele olulisele seosele; on seisukohal, et konkurentsivõimeline mastaap peaks tulenema peamiselt ausast konkurentsist, konkurentsieeskirjade täitmise jõulisest tagamisest ja ühtse turu süvendamisest, mis on ELi sotsiaalse turumajanduse alus ja jääb innovatsiooni tõeline liikumapanev jõud;

44. kutsub komisjoni üles kohaldama ühinemispoliitikat dünaamiliselt, tuginedes majanduslikule ja õiguslikule hindamisele, analüüsides konkurentsi hindamisel täielikult tarbijate heaolu kontseptsiooni, ning võtma arvesse ühinemiste laiemat majanduslikku mõju, kohandama poliitikat uue turuolukorraga, sealhulgas digitaalsete ökosüsteemide, tehisintellekti, energia ja kaitsega, ning analüüsima koondumiste mõju pikas perspektiivis, kasutades tulevikku suunatud käsitust; julgustab komisjoni jätkuvalt jälgima turujõu arengut Euroopas, sealhulgas ühinemiste mõju kestlikkusele, innovatsioonile ja pikaajalisele vastupanuvõimele;

45. nõuab ELi ühinemissuuniste põhjalikku ja tõenditepõhist läbivaatamist, et need oleksid paremini kooskõlas uue turuolukorra ja ELi prioriteetidega vastupanuvõimelisema ja konkurentsivõimelisema Euroopa edendamisel, tagades samal ajal jätkuvalt tarbijate heaolu kõrge taseme; rõhutab, et kuigi ühinemiste kontroll põhineb jätkuvalt konkurentsianalüüsil ning mõjusa konkurentsi tagamisel riiklikel turgudel ja ühtsel turul, tuleks üleeuroopalisi ühinemisi hinnata tulevikku suunatult ja tagada, et igasugune konsolideerimine, millega luuakse nn ELi liidreid, suurendab tarbijate heaolu, turukonkurentsi ja pikaajalist vastupanuvõimet, eelkõige sellistes olulistes sektorites nagu telekommunikatsioon, pangandus, maksed, kaitse ja energeetika;

nõuab, et uute ühinemiste kontrolli suunistega tagataks ettevõtjatele õiguskindlus konkurentsi soodustavat laienemist soodustavate üleeuroopaliste osalejate loomisel, tagades samal ajal, et riiklikke sekkumisvolitusi, sealhulgas vetoõigust, kasutatakse ainult nõuetekohaselt põhjendatud ja proportsionaalsetel juhtudel;

46. kutsub komisjoni üles võtma ühinemiste suhtes vastu tulevikku suunatud ja dünaamilise käsituse, arvestades menetluse võimalikult varajases etapis tõhususe suurendamist, sealhulgas näiteks mastaabisäästu ja kestlikkusega seotud kasu, tagades samal ajal läbipaistvuse ja prognoositavuse ning võimaldades äriühingutel moodustada liite, kui need aitavad kaasa innovatsioonile, kliimakerksusele ja julgeolekule, ning kaaludes turujõu ja sektoripõhise tegelikkuse hindamist selliselt, et see läheks kaugemale hindadest ja turuosadest ning hõlmaks ka mõju palkadele ja töötingimustele;

47. tuletab meelde, et konkurents kaitseb tarbijate valikuvõimalusi, turu mitmekesisust ja taskukohaseid hindu; võtab teadmiseks Warner Bros. Discovery aktsionäride 23. aprilli 2026. aasta otsuse kiita heaks Paramount Skydance'iga sõlmitud ühinemisleping; kutsub komisjoni üles kohaldama ranget ühinemiste kontrolli audiovisuaal- ja meediasektoris, jälgides turu konsolideerimise mõju ühtsel turul ja võimaldades ELi osalejatel tegevust laiendada;

48. märgib, et digiturgude määruse kohaldamisalasse kuuluvad digiplatvormid on alates 2000. aastast omandanud peaaegu 700 väiksemat äriühingut, samas kui komisjoni teavitati ainult umbes 19 tehingust, kuna enamik neist jäi allapoole käibepõhist teatamiskünnist; kutsub komisjoni üles tuvastama konkurentsist vabanemise eesmärgil toimuvaid omandamisi (st kui ettevõte omandab kontrolli uuendusliku ettevõtte üle, et kõrvaldada see kui võimalik tulevane konkurent) ning kohandama määrust, et hoida ära sellised omandamised, eelkõige digi-, tehisintellekti ja ravimisektoris ning muudes strateegilistes sektorites; on seisukohal, et EÜ ühinemismäärusele tuleks selle läbivaatamisel lisada ühtse turu õiguslik alus, et kaasata kaasseadusandjad täielikult sarnaselt digiturgude määrusega; nõuab tungivalt, et liikmesriigid annaksid riiklikele konkurentsiasutustele volitused need ühinemised ja omandamised läbi vaadata, kui seda veel tehtud ei ole, tagades samal ajal õiguskindluse ning vältides VKEde ja idufirmade põhjendamatut koormamist;

49. tunnistab kasvavat suundumust, et Euroopa spordis on järjest rohkem välisinvesteeringuid ja omandatakse mitu klubi, ka kasutatakse dünaamilist piletihindade kujundamist, ning kutsub komisjoni üles võtma arvesse sellise arengu mõju, kui ta toetab püüdlusi Euroopa spordi rahalise usaldusväärsuse ja konkurentsitasakaalu kaitsmiseks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma kõiki regulatiivseid võimalusi, sealhulgas digitaalse

õigluse aktis dünaamilise hinnakujunduse keelamist spordi- ja kultuuriüritustel, et kaitsta tarbijaid ning säilitada spordi ja kultuuri sotsiaalne ja avalik väärtus;

Riigiabi

50. rõhutab vajadust riigiabi normide põhjaliku analüüsi järele, eelkõige ettevõtjate puhul, kes tegutsevad sellistes strateegilistes sektorites nagu energeetika, tehnoloogia ja innovatsioon; rõhutab, kui oluline on tagada riigiabi mõjusus põllumajanduses, logistikas ja transpordis; võtab teadmiseks liikmesriikide erineva fiskaalvõimekuse, hoiatab, et killustatud riigiabi loob ebavõrdsed tingimused, ning kutsub komisjoni üles seda mõju jälgima; on seisukohal, et igasugune antav riigiabi peaks olema kooskõlas ELi õiguse ja põhimõtetega, sealhulgas ELi keskkonna- ja sotsiaalpoliitika eesmärkidega;

51. väljendab heameelt puhta tööstuse kokkuleppega seotud riigiabi raamistiku üle; nõuab puhta tööstuse kokkuleppega seotud riigiabi raamistiku sihipärast ja proportsionaalset rakendamist, et tagada liikmesriikidele minimaalne koormus, vältida võidujooksu toetuste saamisel ja säilitada siseturu terviklikkus, lisades samal ajal tugevad läbipaistvuse, proportsionaalsuse ja keskkonnatõhususe kaitsemeetmed;

52. tuletab meelde, et ajutine ja sihipärane riigiabi võib olla kriisi ajal asjakohane; kordab puhta tööstuse kokkuleppega seotud riigiabi raamistiku tähtsust haavatavate sektorite toetamisel praegusest geopoliitilisest olukorrast tingitud kiiresti tõusvate kütusehindade olukorras; võtab siiski teadmiseks Euroopa Kontrollikoja leiud (eriaruanne 21/2024), milles tehakse kindlaks puudused komisjoni seires riigiabi üle kriisi ajal, ning nõuab, et komisjon teeks rangemat riigiabist teatamise seiret ning tõhustaks riigiabi aruandlust ja läbipaistvust kooskõlas Euroopa Kontrollikoja soovitustega;

53. märgib, et üle kolme neljandiku riigiabist on koondunud ainult kahte liikmesriiki, mis toob esile killustumise ja ebavõrdsete tingimuste ohu siseturul;

54. rõhutab riigiabi osatähtsust vahendina, millega vähendada majanduslikke erinevusi kõige arenenumate ELi piirkondade ja saarte, sisemaapiirkondade, äärepoolseimate piirkondade, majanduslikult ebasoodsas olukorras olevate piirkondade ja kõigi ELi osade vahel, mida mõjutavad looduslikust eripärast tingitud piirangud; nõuab suuremat paindlikkust ja vähem piiranguid ELi saartele ja haavatavamatele piirkondadele antavale riigiabile;

55. loodab, et üldise grupierandi määruse[26] läbivaatamine lahendaks praegused probleemid seoses „raskustes oleva ettevõtja“ määratlusega ning ajakohastataks ja lihtsustataks riigiabi norme, et vähendada bürokraatiat ja suurendada ELi konkurentsivõimet; väljendab heameelt avaliku konsultatsiooni algatamise üle, et koguda teavet läbivaatamise ulatuse ja sisu kohta;

56. väljendab heameelt üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid käsitleva läbivaadatud otsuse vastuvõtmise üle, et võimaldada liikmesriikidel toetada inimväärsete, kestlike, energiatõhusate, sotsiaalselt kaasavate ja taskukohaste eluasemeprojektide pakkumist, sealhulgas keskmise sissetulekuga leibkondadele; kutsub komisjoni üles jälgima üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid käsitleva läbivaadatud otsuse rakendamist ning hindama, kas künnised ja tingimused on liikmesriikide vajaduste rahuldamiseks piisavalt paindlikud; nõuab lihtsustatud teatamismenetlusi üldist majandushuvi pakkuvate teenustega seotud riigiabimeetmete puhul, mis ei kujuta endast märkimisväärset konkurentsiriski;

57. kutsub komisjoni üles hindama turu kontsentratsiooni mõju kinnisvarasektorile ja sellega seotud turgudele, nagu ehitus ja kinnisvarahaldus, tagamaks, et mõjus konkurents aitab piirata hindu ja parandada juurdepääsu eluasemele;

58. võtab teadmiseks agressiivse maksuplaneerimise ja maksusüsteemide, sealhulgas maksualase eeliskohtlemise moonutava mõju ausale konkurentsile, kuna see võib pärssida innovatsiooni ja ohustada turgude konkurentsivõimet, eriti VKEde jaoks; peab kiiduväärseks komisjoni 14. juuli 2020. aasta soovitust[27] mitte anda rahalist toetust maksuparadiisidega seotud ettevõtjatele, kaitstes nii ausaid maksumaksjaid; nõuab, et ettevõtjad, mis on asutatud riikides, mis on kantud nõukogu poolt vastu võetud maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetellu, jäetaks riigiabi saajate hulgast välja, ning kutsub komisjoni üles hindama, kas praegune raamistik aitab kaasa laiematele püüdlustele agressiivse maksuplaneerimise ja maksuparadiiside tava vastu võitlemisel;

Euroopa Parlamendi kaasamine

59. taunib teabe puudumist konkurentsinormide läbivaatamise ja rakendamise kohta ning rõhutab, et Euroopa Parlament peaks olema konkurentsipoliitika kujundamisse piisavalt kaasatud; toonitab

---

26 Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj).

27 Komisjoni 14. juuli 2020. aasta soovitus (EL) 2020/1039 kehtestada liidu ettevõtjatele riigi rahalise toetuse andmiseks tingimus, et neil puudub seos koostööd mittetegevate jurisdiktsioonidega (ELT L 227, 16.7.2020, lk 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2020/1039/oj).

ühtlasi, et kõik kolmandate riikidega peetavad arutelud, mis võivad mõjutada digiturgude määruse täitmise tagamist, peavad olema Euroopa Parlamendi suhtes läbipaistvad;

60. nõuab sellega seoses struktureeritud ja korrapärast dialoogi komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahel konkurentsipoliitika, sealhulgas konkurentsinormide läbivaatamise ja rakendamise üle; kutsub komisjoni üles andma Euroopa Parlamendi pädevale komisjonile õigeaegset ja põhjalikku teavet oluliste täitmise tagamise otsuste, seadusandlike ettepanekute ja oluliste laiaulatuslike pehme õiguse vahendite kohta; nõuab institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimist, et teha ametlikuks Euroopa Parlamendi osa konkurentsipoliitika järelevalves, sealhulgas konsulteerimine suuniste ja raamistike prioriteetide seadmise üle;

61. hoiatab, et liigselt ei tohiks tugineda sellistele pehme õiguse vahenditele nagu suunised ja ajutised raamistikud, mille puhul on Euroopa Parlamendi osalemine piiratud; kutsub Euroopa Ülemkogu üles võtma Euroopa Liidu lepingu artikli 48 lõike 7 teise lõigu alusel vastu otsuse, millega on lubatud konkurentsipoliitika valdkonnas võtta vastu seadusandlikke akte seadusandliku tavamenetluse kohaselt;

62. edendab parimate tavade vahetamist rahvusvahelistel foorumitel, nagu rahvusvaheline konkurentsivõrgustik ning Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni konkurentsikomitee; kutsub komisjoni üles püüdlema jätkuva dialoogi ja koostöö poole rahvusvahelisel tasandil, sealhulgas teise põlvkonna koostöölepingute kaudu, mis võimaldavad mõjusamat teabevahetust konkurentsiasutuste vahel, avaldades samas kahetsust, et seda ei ole varem piisavalt tehtud; kutsub komisjoni üles töötama välja strateegia, et EL võtaks rahvusvahelisel tasandil juhtrolli mõjusa konkurentsi edendamisel;

o
o o

63. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.